

Mükellefiyet Tesisi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	73903997-120[94-2012/2]-157
Tarih	13.08.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 73903997-120[94-2012/2]-157

13/08/2013

Konu : Mükellefiyet Tesisi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; 03/05/2012 tarih ve 6303 sayılı Kanunla, Eskişehir'i 2013 yılı Türk Dünyası Kültür Başkenti olarak hazırlamak, bu amaçla 2013 yılında yapılacak etkinlikleri planlamak ve yönetmek, kamu ve sivil kurum ve kuruluşların yapacakları çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere, anılan Kanunda yer alan düzenlemeler dışında özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe haiz ve merkezi Eskişehir'de olan Ajansınızın kurulduğu, Ajansınızın vergi kanunları açısından yükümlülük ve sorumluluk doğuran durumlarına ilişkin olarak;

-Ajansınızca tesis ettirilmesi gereken herhangi bir vergi mükellefiyeti olup olmadığı,

-Ajansınız tarafından yapılacak hakediş ve ücret ödemelerinde damga vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı,

-Ajansınızın mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için yapacağı ödemeler karşılığında kişilerce düzenlenecek faturalarda katma değer vergisi gösterilip gösterilmeyeceği,

-Kişilerce düzenlenecek faturalarda katma değer vergisi gösterilecekse ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde Ajansınızca tam ve kısmi tevkifat uygulaması yapılıp yapılmayacağı,

-Ajansınızın yapacağı teslim ve hizmetler (naklen yayın, reklam, sponsorluk v.b leri için Ajansınıza yapılan ödemeler) karşılığında bu teslim ve hizmetleri yapan kişiler adına düzenlenecek belgelerin neler olacağı,

-Ajansınızca düzenlenecek bu belgelerde katma değer vergisi gösterilip gösterilmeyeceği, bir başka deyişle gerçek usulde KDV mükellefi olup olmayacağınız,

-Ajansınızca sözleşmeli olarak çalıştırılan hizmet erbabına yapılan ücret ödemelerinde gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapılıp yapılmayacağı,

-Ajansınız tarafından yapılacak hak ediş ödemelerinden önce vergi borcu sorgulaması yapılıp yapılmayacağı,

konularında tereddüte düşüldüğünden görüşümüzün bildirilmesi istenilmektedir.

I-KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde hangi kurumların kazançlarının kurumlar vergisine tabi olduğu maddeler halinde sayılmıştır.

Aynı Kanunun geçici 2 nci maddesine eklenen (ç) bendinde; "**(6303 sayılı kanunun 10.maddesiyle eklenen bent; Yürürlük 18.05.2012)** Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanuna göre kurulan Ajansın anılan Kanunda sayılan görevleriyle ilgili yaptığı faaliyetlerinden elde ettiği gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmaz." hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre Ajansınızın 6303 sayılı Kanun kapsamında elde ettiği gelirleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muaf olması gerekmektedir.

II- GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde; "Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir.

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık

münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde; Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iř ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler maddede bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükmüne yer verilmiş olup aynı maddenin 1 inci bendinde, hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre, 3 üncü bendinde ise; 42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara (kurumlar dahil) ödenen istihkak bedellerinden **(2009/14592 sayılı B.K.K. ile "42 nci madde kapsamına giren işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedellerinden % 3" Yürürlük; 3.2.2009)** tevkifat yapılacağı hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, Ajansınız tarafından 6303 sayılı Kanun kapsamında yapılacak hak ediş ödemeleri, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin 3 üncü bendi gereğince % 3 oranında gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması, ayrıca Ajansınızda sözleşmeli olarak çalıştırılan hizmet erbabınıza ajansınız tarafından yapılan ücret ödemelerinden de Gelir Vergisi Kanununun 103 ve 104 üncü maddelerine göre gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

III-KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

- 9 uncu maddesinde, Maliye Bakanlığının vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla, vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutabileceği, hüküm altına alınmıştır.

KDV Kanununun 9 uncu maddesine dayanarak yayımlanan 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliği ile KDV tevkifat uygulamasına ve bu uygulamadan doğan iade taleplerinin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esaslar yeniden belirlenmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, Ajansınıza yapılan teslim ve hizmetler genel hükümler çerçevesinde KDV ye tabi olup, 117 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin 3.1.2/b ayırımında belirtilen "Kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları" kapsamındaki Ajansınızın aynı Tebliğin (3.2.) ve (3.3.) bölümlerinde sayılan mal ve hizmet alımlarında tevkifat uygulayacağı tabiidir.

Diğer taraftan, Ajansınızın Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanun kapsamında elde edeceği gelirler nedeniyle iktisadi bir işletme oluşmadığından bu kapsamda yapacağınız teslim ve hizmet ifaları KDV'nin konusuna girmemektedir.

IV-AMME ALACAKLARININ TAHSİLİ USULÜ HAKKINDA KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinde: "4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumların bu Kanun kapsamında hak sahiplerine yapacakları ödemeler ile kanun, kararname ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde ve 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kağıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile diploma harçları hariç olmak üzere (8) sayılı tarifeye konu harçlar ve trafik harçlarına mevzu işlemler ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde; Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması zorunluluğu getirmeye, bu kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir..." hükmü yer almıştır.

Bu hükme göre; 4334 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına girmeyen ajansın, hak sahiplerine yapacağı ödemeler sırasında, tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama veya vergi borcu sorgulaması yapma zorunluluğu bulunmamaktadır. Ancak, alım, satım ve kiralama işlemleri ile yapılacak harcamalarda, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yönetim Kurulunca çıkarılan yönetmelikteki usul ve esaslara uyulması gerekmektedir.

V -VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait kayıtların tevsikine, 229 ve müteakip maddelerinde de belge düzenine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Kurumlar vergisi ya da katma değer vergisi yönünden mükellef olmayanlar bu hükümlere tabi bulunmamaktadır.

Ancak, Ajansınızın faaliyetleri dolayısıyla Katma Değer Vergisi Kanunu ya da Kurumlar Vergisi Kanunu hükümlerine göre muhtemel mükellefiyeti halinde, Vergi Usul Kanununun yukarıda belirtilen maddelerinde yer alan hükümlere tabi olunacaktır.

Öte yandan, bu Kanuna göre düzenleyeceğiniz belgelerinizi 164 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca noterlere tasdik ettirilerek veya "Vergi Usul Kanunu Uyarınca Vergi Mükellefleri Tarafından Kullanılan Belgelerin Basım ve Dağıtımı Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre anlaşmalı matbaalara bastırılarak kullanmanız gerekmektedir.

VI-DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde; bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, 3 üncü maddesinde; damga vergisi mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu, resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisinin kişiler tarafından ödeneceği, 8 inci maddesinde; bu Kanunda yazılı resmi daireden maksadın, genel ve özel bütçeli idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyler olduğu, bu dairelere bağlı olup ayrı tüzel kişiliği bulunan iktisadi işletmelerin resmi daire sayılmayacağı hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV-Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün; 1/a fıkrasında, resmi daireler tarafından yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin ödemeler (avans olarak yapılanlar dahil) nedeniyle kişiler tarafından resmi dairelere verilen ve belli parayı ihtiva eden makbuz ve ibra senetleri ile bu ödemelerin resmi daireler nam ve hesabına, kişiler adına açılmış veya açılacak hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyasını temin eden kağıtların, 1/b fıkrasında da maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledilmesini veya emir ve havalelerine tediyasını temin eden kağıtların nispi damga vergisine tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan 18/05/2012 tarih ve 28296 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6303 sayılı Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkındaki Kanunun 1 inci maddesinde, Eskişehir'i 2013 yılı Türk Dünyası Kültür Başkenti olarak hazırlamak, bu amaçla 2013 yılında yapılacak etkinlikleri planlamak ve yönetmek, kamu ve sivil kurum ve kuruluşlarının yapacakları çalışmalarda koordinasyonu sağlamak üzere, bu Kanunda yer alan düzenlemeler dışında özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz ve merkezi Eskişehir'de olan Ajansının kurulduğu, 5 inci maddesinde de Ajansın, bu Kanun kapsamında yaptığı işlemler nedeniyle 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince alınan harçlardan ve katılım payından, bu işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlarla ilgili olarak damga vergisinden muaf olduğu hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesi kapsamında resmi daire olmayan Ajansınızın, 6303 sayılı Kanun kapsamında yapacağı işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlara ilişkin damga vergisi muafiyeti bulunmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde;

- Resmi daire kapsamında yer almayan ajansınızın mal ve hizmet alımlarına ilişkin olarak yaptığı ödemeleri için düzenlediği kağıtların damga vergisine tabi tutulmaması,

- Yapacağınız ücret ödemelerine ilişkin düzenlenen kağıtlara ilişkin herhangi bir istisna öngörülmediğinden, ajansınız tarafından yapılacak ücret ödemeleri nedeniyle düzenlenen kağıtların Kanuna ekli (1) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasına göre nispi damga vergisine tabi tutulması ve verginin istihkaktan kesinti suretiyle ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026